

פרוטוקול מס' 45

מישיבת ועדת הכנסת ביום שלישי,
ב' באב תשס"ז (10.7.1956) בשעה
8.30

חברי הוועדה:

נ ו כ ח ד:

- ב. אזניה - היו"ר
- ע. איכילוב
- ש. בנה
- א. י. גרינברג (סגן יו"ר הכנסת)
- ש. הלל
- א. וילנסקה
- ס. ח. ח'ביפט
- ש. יוניצ'מן
- ס. יוספטל
- א. כהן
- מ. נורוק
- נ. ניר (סגן יו"ר הכנסת)
- ד. נצר
- א. עבאס
- ש. שורש
- א. תלמי

מוזמנים:

- ב. אולמרט - יו"ר ועדת הכלכלה (לסעיף ד')
- מ. אונא - סגן שר החינוך והתרבות ("ה')
- ס. רוזטי - מזכיר הכנסת.
- א. צירון - סגן מזכיר הכנסת.

ח ס ר ה:

- י. בדר
- ד. ליבשיץ
- י. כסה
- ג. מועדי
- י. ניצני

- סדר-היום:
- א. קביעת ועדה לדיון בהצעה לטה"י בענין שכר דירה של העיריות
למטשלה בבניני הרכוש הנטוש
2 עמ'
 - ב. קביעת ועדה לדיון בטיפול בעניני
המים בתל-אביב
2 "
 - ג. קביעת זמן לדיון בחוקי יסוד (הכנסת)
תשס"ז - 1956
2 "
 - ד. סיכומים של ועדות (ערעור וע' הכלכלה)
3 - 5 "
 - ה. תלומי אש"ל לסגני שרים
5 - 8 "
 - ו. תלונת סגן יו"ר הכנסת נ. ניר על
ח"כ וילנסקה על התנהגותה
בישיבת הכנסת ב-3.7.56
9 - 10 "

א. קביעת ועדה לדיון בהצעה לסה"י בענין שכר דירה של העיריות לממשלה
בבניני חנוש הנטוש:

היו"ר ב. אזוביה:
עלינו לקבוע לאיזו ועדה להעביר ענין זה לדיון. לדעתי, הוועדה המתאימה ביותר היא ועדת הכספים.

ה ו ח ל ט

להעביר את הדיון בהצעה לסה"י בענין זה לוועדת הכספים.

ב. קביעת ועדה לדיון בטיפול בעניני המים בתל-אביב:

היו"ר ב. אזוביה:
גם ענין זה עלינו להעביר לוועדה מתאימה. אני מציע את ועדת הפנים.

ע. איכילוב:
לי נראה שבעיית המים משתלבת בבעיות הכלכלה, ואני מציע להעביר את הדיון הזה לוועדת הכלכלה, או לוועדה משותפת של כלכלה ופנים.

היו"ר ב. אזוביה:
אם כי אני מתנגד להצעה להעביר את הדיון לוועדת הכלכלה, אני מעדיף הצעה זו מכל הצעה של ועדה משותפת.

ה ו ח ל ט

להעביר את הדיון בענין זה לוועדת הפנים.

ג. קביעת זמן לדיון בחוקי יסוד (הכנסת) תשט"ז - 1956:

היו"ר ב. אזוביה:
אני מניח שבקצב לדיון זה 6 שעות. יחד עם זאת עלי להעיר כי אני מבקש שלהבא יודיעו גם ליו"ר ועדת הכנסת על כל שינוי בסדר-היום, כדי שלא יקרה מה שקרה אחר-כך, שבאתי לכנסת והנה בודע לי ששינוי את סדר-היום.

ה ו ח ל ט

להקציב 6 שעות לדיון זה.

ד. סיכומים של ועדות בשאלות שלא הועברו אליהן על-ידי מליאת הכנסת
(ערעור חברים מוועדת הכלכלה).

היו"ר ב. אזניה:
הבעיה שמביא בפנינו יו"ר ועדת הכלכלה היא:
בתקנון יש סעיף הקובע שוועדות דנות ומחליטות
בענינים שהכנסת מעבירה אליהם. השאלה עכשו היא אם ועדות יכולות להחליט
בענינים שהן דנות בהם לפי יזמה שלהן, תלא הועברו אליהן מן המליאה.

מ. אולמרט:
זוהי בעיה דצינית מאד, כי למעשה אם אנו שוללים
מן הוועדות אפשרות לדון בענינים יזומים על-ידם,
אנו מרוקנים אותן מכל תכנם. רבים מבין הציבור פונים לוועדות הכנסת בבקשה
לטפל בענינים שונים, כלכליים, סוציאליים ועוד. אם הוועדות לא תוכלנה
לקבל כל החלטות בענינים - אין כל טעם לעבודתן, ויהיה בכך משום פגיעה
בעבודת הכנסת אם הדבר הזה יודע בציבור. כל הדיונים בוועדות יהפכו
לסמנדיונים ותו לא.

הפעם נתעוררה שאלה בוועדת הכלכלה בקשר לדיון
שהתנהל בה בענין חברת האשלג. הוועדה קיימה דיונים רבים ולבסוף, כאשר
הגיע לכלל סיכום, באו חברים וערערו על עצם הזכות לקבל החלטות, לאו דוקא
על זכותה להניח את המסקנות על השולחן.

במסר לי שכבר היו מקרים שוועדות דנו בענינים
שלא נמסרו להן על-ידי הכנסת ואף הגיעו לכלל מסקנות שהונחו על שולחן הכנסת,
אלא שהן לא צורפו ל"דברי הכנסת".

כבר אמרתי שאם ועדת הכנסת תקבל החלטה שאין
ועדות רשאיות לקבל החלטות בענינים שלא הועברו אליהן על-ידי הכנסת היא
תרוקן את הוועדות מכל תוכן. אבל זאת ועוד. אם תתקבל החלטה כזאת - כלל
ממשלה - זו או אחרת - תוכל תמיד לכוון את הדיונים רק לאותן הבעיות שהיא
רוצה בהן, ואף פעם אי-אפשר יהיה לדון בבעיות שהציבור רוצה בהן.

לדעתי, ועדת הכנסת צריכה לדון בענין זה
מתוך גישה עקרונית, ולא מתוך אספקט של נושא השאלה שנתעוררה היום.

ש. שורש:
כאשר ועדת הכלכלה התחילה לפעול בכנסת השלישית
הובאו שני נושאים לדיון על-פי יזמתה: שר
המסחר והתעשייה מסר סקירה על פעולות משרדו, נתקיים ברור ואיש לא הציג
להגיע לכלל מסקנות. הנושא השני היה, ששר הפיתוח מסר סקירה על מפעלי
הפיתוח. ועדת הכלכלה התענינה בשאלה זו, הזמינה מנהלם של מפעלים שונים,
ביקרה במפעל האשלג וקיימה דיונים רבים בכל השאלות הנוגעות לענין זה.
לבסוף, נתעוררה הבעיה אם היא רשאית להסיק מסקנות.

סעיף 43 של התקנון קובע במפורש שוועדה תחליט
בענינים שנמסרו לה על-ידי הכנסת, והיא תניח אותן על שולחן הכנסת. ייתכן
שהתקנון אינו מלא ויש לתקנו או להוסיף סעיף. אבל לפי התקנון, כפי שהוא
היום, אין כל אפשרות להסיק מסקנות בענין שלא הועבר לוועדה על-ידי מליאת
הכנסת, ואין אפשרות להניחן על שולחן הכנסת.

יו"ר הוועדה, מ. אולמרט, אומר שהוועדה
הופכת לסמנדיון. אינני רואה כל רע בזה שחברי הכנסת לומדים את הענינים
השונים. כל נושא שהם לומדים אותו, הם בעשים בקיאים בו - דבר שעוזר להם
בעבודתם. אבל אין אנחנו חייבים לקבל החלטות ולהניחן על שולחן הכנסת.

היו"ר ב. אזניה:
הבעיה איננה "חייבים", אלא "רשאים".

ש. שורש:
על-כל-פנים התקנון קובע במפורש שאפשר לקבל החלטות
רק בענינים שנמסרו לוועדה על-ידי מליאת הכנסת.

ד. נצרי:

הנושא הוא מכובד מאד, ולא דוקא משום שהביא אותו יו"ר ועדת הכלכלה. לדעתי יש לקיים בו דיון מסצה ורציני. שאלה זו נתעוררה לא רק בוועדת הכלכלה, אלא בעוד ועדות, ששתיים מהם אני מכירה, מתוך היותי חברה בהן - ועדת השרותים הציבוריים וועדת החינוך והתרבות. השאלה הזאת מתעוררת בכל אותן הוועדות שאינן עסוקות מאד בחוקים, כי אין הן יודעות מה לחם חוקן. כל ועדה קבעה לעצמה נוהל משלה.

הוועדה עוסקת בבעיות חשובות שבהן עוסק המשרד הנוגע לאותה ועדה וטבעי הדבר שרוצים לסכם את הדיונים השונים. עד עכשו לא היה נוהג שוועדות מסיקות מסקנות ומניחות אותן על שולחן הכנסת באותם ענינים שלא הועברו אליהן על-ידי הכנסת. הוועדה, לעתים מתוך הסכמה כללית, הגיעה לכלל סיכומים שהונחו בתיקי החברים, או הועברו למשרדים הנוגעים בדבר. אבל על-פי-רוב לא הועברו כלל למשרדים.

אני יודעת ששאלה זו נתעוררה בכנסת השלישית כמה וכמה פעמים. אני יודעת שהיא עומדת בכל חריפותה בוועדת החינוך וגם בוועדת השרותים הציבוריים. אינני רוצה להביע את דעתי בענין זה, אני רוצה רק להפנות את תשומת לבכם לבעיה נכבדה זו. עליכם לדון בענין זה ולתת הוראה מפורשת לכל הוועדות, או יושבי-ראש הוועדות.

אני, כחבר-הכנסת שורש, איני ממעיטה את ערך הדיון, גם אם אין בסופו סיכום, כי בסופו של דבר הופכים חברי-הכנסת להיות ל"מוסחים", לבקיאים בענינים שהם עוסקים בהם.

ש. בבה:

איננו מדברים כרגע על מה שצריך להיות. ייתכן שהתקנון דורש תיקון וכי איננו מתאים. אבל התקנון, כפי שהוא כיום, ברור בהחלט: ועדות יכולות לקבל החלטות ולהניחן על שולחן הכנסת רק באותם ענינים שהועברו אליהן על-ידי מליאת הכנסת. השר אחראי רק בפני מליאת הכנסת. אם הענין הועבר על-ידי הכנסת לוועדה, היא פועלת בסמכות המליאה והיא רשאית להסיק מסקנות ולהניחן על שולחן הכנסת. לא כן הדבר כאשר היא דנה בענינים שונים לפי יזמתה היא. אתן לכם דוגמא דראסטית למקרה שיכול לקרות בדיון על-פי יזמתה של הוועדה. יכול לקרות ששר המסחר והתעשייה מוסר סקירה לוועדה, על-פי בקשתה, ולסופו של הדיון בסקירה זו תבוא הוועדה ותציע קיצוב. דבר כזה לא יכול להיות.

בתקנון, כפי שהוא מנוסח היום אין כל זכר ליזמה עצמית של הוועדה. אני מציע מוצא מענין זה: בכל מקרה שוועדה דנה בבעיה מסוימת ביזמתה העצמית, אם השר מסכים לכך מלכתחילה, רשאית הוועדה להסיק מסקנות בסיכום הדיון, אם כי גם דרך זו אינה בהתאם לתקנון.

ע. איכילוב:

מ"ס יו"ר ועדת הכלכלה מ. אולמרט אמר שאם לא נאפשר לוועדות לקבל מסקנות בענינים שלא הועברו אליהן על-ידי הכנסת אנו נוטלים מן הוועדות את נשמתן. אבל ח"כ אולמרט מתעלם מכך שגם בכנסת קורה לעתים כדבר הזה. למשל, 95%-98% מהצעות לסדר-היום סוררות מסדר-היום של הכנסת מבלי להגיע לשום מסקנה. ויש לעתים, שלאחר דיון אאאאך ארוך שנמשך שעות, מקבלת הכנסת החלטה שהיא רושמת לשפצה את הוועדה השר ובזה נגמר הענין.

במידה שהדבר נוגע לרצונם של חברי-הכנסת אפשר להביא את טענתו של ח"כ אולמרט, אבל במידה שהדבר נוגע לתקנון - אין כל מקום לפרוצדורה המוצעת על-ידו.

ח"כ אולמרט אומר שהציבור פונש בענינים שונים. לשם כך קיימת הוועדה לפניית הציבור. היא יושבת ודנה בענינים, מבלי לתת לכך כל פרסום. היא מעבירה את החלטותיה לשלטונות ומסתפקת בזה. (מ. אולמרט: במקרה זה מתנגדים לקבל מסקנות בכלל).

יש להבדיל בין מסקנות שמקבלים בוועדה ובין מסקנות שמביאים לכנסת. במידה שהדבר נוגע להנחת המסקנות על שולחן הכנסת - אין כל אפשרות לעשות זאת במסגרת התקנון היום. אשר למסקנות פנימיות של הוועדה - זה ענינו של היושב-ראש לדעתי, בשעת הדיון בתקנון, נצטרך לדון בשאלה זו.

נראה לי שאיננו יכולים להחליט בענין זה,
ואני מציע להעבירו לוועדת המשנה לתקנון.

א. י. גרינברג:

ס. יוספטל:
ח"כ אולמרט טען שיש לתת את הזכות להניח
מסקנות על שולחן הכנסת. לי נראה שאין כל
מקום לתת את הזכות למיעוט להניח מסקנות על השולחן. עלינו להגן לא רק
על המיעוט, אלא גם על הרוב. לא ייתכן, שבמקרים שהממשלה אינה רוצה בכך,
יבוא המיעוט ויעשה בניגוד לרצונה. יכול להיות מצב שוועדת החוץ והבטחון
תדון באיזה ענין ותמיע למסקנות ואחר-כך תניח אותן על שולחן הכנסת. דבר
כזה לא ייתכן. לא ייתכן שהרוב שהוא אחראי לכל העניינים לא יוכל לקבוע
מה מותר לפרסם ומה אסור לפרסם.

דוקא בענין הנדון לי באופן אישי לא היתה
כל התנגדות שבגיע למסקנות. אבל באופן עקרוני נראה לי שלא ייתכן שניתן
זכות למיעוט להכנס דרך החלון האחורי, בשעה שאין נותנים לו להכנס דרך
הדלת. אם הענין לא הגיע לוועדה דרך הצעה לסדר-היום, כנראה שהרוב אינו
רוצה בזה. לכן, לא רק לפי התקנון לא ייתכן הדבר הזה, אלא גם משום
שאם הרוב אינו רוצה בכך - לא ייתכן הדבר.

ש. יוניצ'סון:
אינני מסכים עם ח"כ אולמרט בענין הסמנריון.
סמנריון הוא דבר חשוב מאד. אילו אפשר היה
לחייב את כל חברי הכנסת לקיים סמנריונים - היה זה דבר טוב מאד.

אני מוכן להסכים שענין זה שעוררו ח"כ אולמרט
איננו בתקנון. אילו היה כתוב שאסור להניא לכנסת דברים יזומים על-ידי הוועדות
הייתי יכול להבין את הגישה שלכם. אבל כאשר לא כתוב דבר בענין זה בתקנון -
רשאית ועדת הכנסת לקבל החלטה ולהוסיף סעיף.

מלבד התקנון קיים גם הגיון ושכל ישר. הכל
יודעים שהמדובר אינו בוועדת הכספים או ועדת החוץ והבטחון, כי הדיון נמשך
סודיים ואין לפרסמם. לא כן הדבר בוועדת הכלכלה. אינני מבין לשם מה
דרוש איפול בענין זה, שכל העתונות ידעה על הדיון בו. אם ח"כ אולמרט
איגיש הצעה לסדר-היום והכנסת תקבל אותה ותעביר את הדיון לוועדת הכלכלה -
יהיה הענין כשר?

דוקא משום שהדבר איננו בתקנון יש לנו זכות
להחליט בו. אם אינני טועה יש הבדל בין מסקנות שמניחים אותן על השולחן
ומצדפים אותן ל"דברי הכנסת" ובין אלה שאין מצדפים אותן. חושבני שהוועדה
יכולה להחליט שהוועדה רשאית להניח את מסקנותיה על שולחן הכנסת.

הי"ר ב. אזניה:
אנו מפסיקים את הדיון, כי עלינו לדון בענין
אחר, ונחזור אליו בישיבה הבאה.

המשך הדיון נדחה לישיבה הבאה.

ה. תשלומי אש"ל לסגני שרים:

הי"ר ב. אזניה:
כאשר החלטנו על שכר חברי הכנסת החלטנו גם
שאינן משלמים יותר את האש"ל של סגני השרים,
והם יקבלו תשלום זה ממשרדיהם. על כך בא ערעור של סגן שר החינוך ס. אונא.
הוא ביקש ממני רשות להניא את ערעורו בפני ועדת הכנסת.

ש. גבה:
אני רוצה להטביר לסגן שר החינוך שהיתה הסכמה מלאה שסגני השרים צריכים לקבל אש"ל, באשר רק שהם יקבלו את התשלומים ואלה לא מן הכנסת אלא מן המשרדים הנוגעים בדבר.

סגן שר החינוך ס. אונא:
אינני רוצה להכנס עתה לפרטים על אופן אי-סידור העניינים במשרדים. היום, אחרי שלושה וחצי חדשים, עוד לא סודרו העניינים. אנחנו מבקשים שכל סידור שתקבעו יהיה במסגרת הכנסת.

היו"ר ב. אזוביה:
הנימוק הוא לא עקרוני ולא רעיוני, אלא מעשי.

ש. יוניצ'מן:
ח"כ אונא מבקש שהסידור ייעשה במסגרת הכנסת. האם ידוע לו שלפי הסידור החדש מקבלים חברי הכנסת אש"ל רק בשביל יאמי עבודה בכנסת, או בתוקף תפקידם בכנסת.

ש. הלל:
יש פונקציה שהיא של הכנסת ויש פונקציה שהיא של משרד מסלתי. עם סגן יו"ר הכנסת יטע מסעם משרד החוץ - לדעתי משרד החוץ צריך לממן את נסיעתו, ממש כשם שאם חבר-כנסת נוסע לוועידה בין-פרלמנטרית הכנסת מסמנת את נסיעתו. הכנסת אינה אחראית לכל פעולה של חבר-כנסת מחוץ לתחום פעולתו בכנסת.

כאן יש שאלה עקרונית - סגן שר דינו כדין שר לכל דבר. לכן, הכנסת אינה יכולה לשלם לו בעד עבודתו במשרדים הממשלתיים. הכנסת יכולה לשלם בעד העבודה שהיא תטיל עליו. לכן, אינני רואה כל מוצא אחר מהפרדה בין שתי הפונקציות.

נ. ניר:
אין זה בכון שמרגע שחבר-כנסת היה לסגן שר הוא שייך לממשלה ולא לכנסת. יש הבדל בין שר לסגן שר, כי שר יכול להיות גם לא חבר-כנסת ואילו סגן-שר אינו יכול להיות לא חבר-כנסת. אנחנו מסכימים כולנו לכך שסגן שר צריך לקבל אש"ל בשביל עבודתו, אבל אנחנו מטילים את האחריות המעשית על הממשלה. אני מציע שנשלם לסגן השר את האש"ל המלא המגיע לו ונגיש חשבונות למשרד הנוגע בדבר. סגן שר הוא חבר-כנסת, הוא חבר שלנו, ואין הוא צריך לסבול דוקא משום שנשלח למלא תפקיד זה.

א. כהן:
סגן יו"ר הכנסת ניר שמטא את כל הקרקע מתחת לדברי ח"כ הלל. סגן שר יכול להיות רק חבר-כנסת, ואילו משרד החוץ יכול לשלוח כל אדם אחר. אם הכנסת שולחת חבר-כנסת לוועדת חקירה פרלמנטרית היא אחראית לו. כך גם כאשר היא שולחת אחד מחבריה לתפקיד של סגן שר, וצודק סגן שר כאשר הוא אומר שהוא רוצה שהעניין יסתדר בכנסת.

לדעתי, יש לרון בעניין הזה קודם כל בוועדת המסנה למשכורת.

ע. איכילוב:
תמהני על בדוק ומנוסה כסגן שר החינוך אונא שהביא לכאן את העניין הזה. כבר היה לנו מקרה שעניין התשלומים בכנסת הגיע עד כדי אבסורד, כאשר שר החוץ הורה לח"כ כהן לנסוע לבורמה. באשר אז שנסיעתו היא על חשבון מפלגתו.

יו"ר ועדת החוקה נ. ניר זוכר ודאי שבזמן הריון בוועדת החוקה הצעתי שסגן שר לא יביא לכנסת הודעה על מינוי של סגן שר אלא הודעה על רצונו למנות סגן שר אחד או שגן שר נוסף. ההצעה הזאת נדחתה. המצב היום הוא כזה שאין אנו שולחים את סגן השר לממשלה, אלא השר בא ומודיע שהוא מינה חבר-כנסת זה או אחד לסגן שר. סגן השר הוא חלק מן הרשות המבצעת. נכון שהוא יכול לאשר שהוא רוצה לקבל דמי אש"ל בשביל שני לילות ושלושה ימים שהוא נמצא בכנסת. בשביל הימים האחרים - עליו לקבל את התשלום ממשרדו.

א. י. גרינברג:

סגני השרים הם סכל הבחינות ככל חברי-הכנסת.
אני רואה זלזול בכבודם, כאשר אומרים להם
שבשביל יאמיים יקבלו דמי אש"ל מן הכנסת ובשביל יתר הימים יקבלו את התשלום
במשרד. (ש. הלל: זה לא רק ענין של ימים. יש חדשים שלמים שחברי-הכנסת
אינם מקבלים אש"ל וסגן השר יקבל). אפשר לקבל את הצעתו של ח"כ ניר -
זה ענין של פנקסנות.

ע. איכילוב:

אינני רואה כל זלזול בכך אם אנחנו עומדים
על ההבחנה שבין רשות מחוקקת לבין רשות מבצעת.

פ. נורוק:

מכל הדברים האלה אני מבין ששורת בירוקרטיה
איומה, ובה נעוץ שורש הרע. היה בדעתי להציע
את ההצעה שהציע ח"כ ניר, ואני מצטרף אליו. אני מציע גם לשלוח העתק של
הפרוקפקול הזה לראש הממשלה ושר החינוך, כי זה יחס פוזר מאד.

ש. הלל:

אין כאן כל שאלה של יחס אישי. זו שאלה
עקרונית. יש חדשים מרובים שהכנסת אינה
יושבת וסגני השרים בכל זאת יקבלו אש"ל, כי הם עובדים במשרדיהם. אנחנו
החלטנו להצמיד את דמי האש"ל של חברי הכנסת לימי עבודתם בכנסת או בקשר
לתפקידם בכנסת. לא נוכל לבוא לסגן השר ולשאול אותו אם היה בימים אלה
ואלה בידושלים או לא. הדרך היחידה היא להסדיר את הענין בצורה מכובדת.

ס. יוספטל:

אני מציעה לפנות לממשלה בהצעה ליצור לסגן
שר סטאטוס כמו לשר. בינתיים, עד אשר יקום
הסטאטוס המיוחד תשלם הכנסת ותגיש את החשבונות למשרדים, כפי שהציע ח"כ ניר.

הי"ר ב. אזוביה:

אני רואה קושי מסוים בהצעת ח"כ יוספטל, משום
שאין ועדת הכנסת יכולה לפנות לממשלה. יש בזה
לא רק ענין של בירוקרטיה ואין הוא נוגע דק לסגני שרים. זה קושי שקיים
תמיד לגבי תשלום הוצאות לאדם שנכנס לעבודתו.

ש. בבה:

אני מציע שי"ר הוועדה יבוא בדברים עם החשב
הכללי ויסדיר את הענין. יש הבדל גדול בדבר
אם סגן השר בעצמו לוחם לזכותו, או אם ועדת הכנסת עושה זאת למענו.

סגן שר החינוך מ. אונא:

אם נבדוק את הענין מבחינה עקרונית אפשר להתפלסף
ולמצוא כל מיני צדדים לבעיה. אני אמרתי רק
שהסידור שהיה קיים עד עכשו בכנסת הניח את דעת הכל ואיש לא ערער עליו,
וביקשתי להמשיך בסידור הזה בשביל סגני השרים.

מבחינה כללית, לדעתי סגן שר נשאר חבר-כנסת,
אלא שהוטלו עליו תפקידים נוספים, והוא צריך למלא אותם בהתאם למסגרת.
לדעתי, סגן שר חייב להשתתף באופן מעשי בעבודת הכנסת. אני גם חושב שלא
רצוי שחבר-כנסת, כאשר הוא סגן שר, יהיה תלוי בכל מיני סידורים משרדיים
אחרים.

אני פשוט מבקש להקל על סגני השרים, לשמור
על ההסדר שהיה לפני כן ולהתאימו להסדר החדש הקיים לגבי חברי-הכנסת. אין
כאן ענין של בדיקה אם הייתי ביום זה בכנסת או לא. אינני מתאר לי שתבדקו
את הדבר הזה אצל חברי הכנסת האחרים.

עלי לציין שבכל הקשיים הנגרמים בסידורים לא
אשם משרד החינוך, אלא האוצר, שמשום מה מקשה מאד בכל הענין הזה, כשם שהוא
עושה בכל מיני ענינים אחרים כגון רכב ועוד.

ע. איכילוב:

עלינו לענות כאן על שתי שאלות: שאלה אחת עקרונית ועליה אני מציע שוועדת המשנה למשכורת תרון בענין זה. ואם ימצאו שהדברים אינם שלמים - יבואו אלינו בהצעה. אינני יודע באיזה תנאים קיבלו ח"כ ורהפטיג ורוזנברג את האש"ל שלהם.

א. י. גרינברג:

עד עכשו קיבלו מן הכנסת.

ע. איכילוב:

הבעיה השניה היא אדמיניסטרטיבית. אני בכל זאת חושב שלא ח"כ אונא צריך לטפל בזה. אבל עליו לאמר לשר שהענין לא סודר ועל החשב הכללי לטפל בענין זה.

היו"ר ב. אזוביה:

אתם מתחמקים מן השאלה. השאלה אינה סידורית. השאלה האמיתית היא על אחריותו של איזה תקציב התשלום הזה. בענין זה הוועדה צריכה להחליט. הוועדה צריכה להחליט או שהיא מאשרת את החלטתה הקודמת בענין זה או שיש להכניס רביזיה בהחלטה הקודמת.

ש. שורש:

אני מציע שנחזור ונחליט שסגני שרים יקבלו אש"ל בשביל 6 ימים מן הכנסת. יחד עם זאת נפנה לממשלה ונבקש הסדר. עד אשר יושג הסדר ואם לא יוסדר הענין - יהיה התשלום על חשבון הכנסת.

היו"ר ב. אזוביה:

אם אוטרים שזה לא על תקציב הכנסת - זה לא על תקציב הכנסת.

ש. שורש:

אין זה ענינו של שגן שר או של משרד. זה ענינו. אנחנו יודע שמביטות משרדיות שונות זה יכול להדחות. אבל סגני השרים הם על אחריותנו ואינם צריכים לסבול מזה.

היו"ר ב. אזוביה:

הענין אינו בזה אם סגר השר ימצא הסדר או ועדת הכנסת תמצא אותו. השאלה היא אם בכלל צריך להיות הסדר חדש או לא. השאלה היא אם אנחנו עומדים על החלטתנו או לא. אם איננו עומדים עליה - אין כלל ויכוח שסגני השרים ייעזרו על-ידינו.

ע. איכילוב:

אני מציע לא לשנות אותה.

ש. יוניצ'סון:

אני מציע שנעמיד להצבעה את השאלה: תקציב הכנסת או תקציב המשרדים?

א. תלמי:

האם המשרדים קיבלו הודעה רשמית על כך שהם צריכים לשלם את דמי האש"ל?

ש. כבה:

בהחלטותינו קבענו שאנחנו לא משלמים והמשרדים כן משלמים. אני מציע קודם כל להצביע בשאלה אם אנחנו משנים את החלטתנו הקודמת או לא. אני מציע לא לשנות את ההחלטה הקודמת. אני מקבל על עצמי לדבר עם החשב הכללי.

ע. איכילוב:

אני מציע שנבקש מאת היו"ר ועדת הכנסת ויו"ר ועדת המשנה למשכורת לברר את הענין ולדחות את המשך הדיון בו, בינתיים, עד לשבוע הבא.

ו. תלונת סגן יו"ר הכנסת מר נ. ניר על התנהגות ח"כ א. וילנסקה בישיבת הכנסת ביום 3.7.56:

היו"ר ב. אזניה: יו"ר אותה ישיבה, סגן יו"ר הכנסת נ. ניר, יבסס את תלונתו.

נ. ניר: ב-3.7.56 הציעה סיעת מק"י הצעה לסיכום הדיון. לדעתי אי-אפשר היה להעמיד אותה להצבעה. ייתכן שזדקתי וייתכן שלא זדקתי. העובדה היא שטענתי אז שאין להעמידה להצבעה. חברת-הכנסת וילנסקה קראה כלפי שאני פעלתי באופן "מפלגתי". לדעתי יש בכך משום פגיעה במוסד של היושב-ראש של הישיבה, שלכל הדעות הוא אובייקטיבי בשעת ניהול הישיבה, ובכבוד הכנסת.

לדעתי צריכה ועדת הכנסת להגיב על ענין זה.

א. וילנסקה: מעשה שהיה כך היה. היה דיון על תכנון בנין ערים, ובסיכום הוצעו הצעות של הסייעות להצבעה, בין היתר גם סיעתנו. היו"ר החזיר לי את ההצעה באמצעות מר רוזסי והעיר שלפי דעתו יש שם דברים אחרים שאינם נוגעים לענין. ביקר היתה היתה שם קריאה לממשלה להקציב קרקע לצרכי שיכון או אשראי זול לבניה, או לפעול להוזלת מחיר המים. אמרתי למר רוזסי שבעיני זה שייך לענין. אבל היו"ר עמד על כך שנמחוק את הדברים. מחקנו את זה אם כי לפי דעתנו לא היינו צריכים לעשות זאת. נשארו שני סעיפים מתוך ה-5 שהצענו, וגם את זאת לא הסכים היו"ר להעמיד להצבעה. הצעתנו דיברה על המעברות וגם השר דיבר עליהן, כי זאת היא אחת השאלות הכאובות. לאחר שקראתי את הצעתנו, כמו כל הסייעות, אמר היו"ר שהוא לא יעמיד אותה להצבעה.

אני חושבת שיו"ר הישיבה, סגן יו"ר הכנסת ניר, חרג מתחומי סמכותו כיו"ר הישיבה. אני מבינה שהוא רשאי למנוע הצבעה במקרה שיש בהצעה סוד צנאי או ביטוי בלתי-פרלמנטרי. אבל אם מציעים לפנות לממשלה בבקשה לפעול לחיסול המעברות אין יסוד להחלטה זו של היו"ר. אני ראייתי בכך חריגה מסמכויותיו ופגיעה בסייעה להציע הצעות כפי שהיא מוצאת לנכון. על-כן, אני בעדנא דרתחא אמרתי שהוא התנהג באופן מפלגתי. אינני חושבת שזה היה ביטוי משופר, אבל היו"ר הוא שפגע בכבוד הסייעה.

אני חוזרת ואומרת שהיו"ר פעל בניגוד לתקנון - ובענין זה פניתי לוועדת הפרושים.

ש. בכה: אני מקבל את מה שאמרה ח"כ וילנסקה. לא הייתי נוכח בישיבה זו, אבל אני מוכן לקבל את דבריה כעובדה. אבל גם אם נכון כל מה שהיא אמרה, לא היה מקום לביטוי זה שהיא השתמשה בו, כי היה בו משום פגיעה ביו"ר הישיבה, שהוא לכל הדעות אובייקטיבי ואין עלבון גדול יותר לאיש המנהל את הישיבה מאשר אם אומרים לו שהוא פועל באופן מפלגתי.

אני לכן מציע שח"כ וילנסקה תמסור הודעה בכנסת שלדעתה לא נהג היו"ר בסדר אבל היא מצטערת על הביטוי הזה, שלא היתה צריכה להשתמש בו.

ש. יוניצ'מן: אני מצטרף לדעתו של ח"כ בכה.

א. תלמי: אני מציע להסתפק בהתנצלות בוועדת הכנסת.

ש. בכה: אם הקריאה הופיעה בפרוטוקול של הכנסת - גם ההתנצלות צריכה להיות בכנסת.

ש. הלל: עלינו לתת תשובה שאינה משתמעת לשתי פנים. לא ייתכן דבר כזה בכנסת.

אני מציע שנתפסק בהודעה הבאה של ח'כ"ר וילנסקה: היר"ר ב. אביה:

אני חושבת שיר"ר הישיבה חרג ממסגרת סמכויותיו ובענין זה פניתי ליר"ר ועדת הפרושים. אף על פי כן אני מצטערת על כך שבעדנא דרתחא אמרתי שהוא נהג באופן מפלגתי.

אני מסכימה לזה. א. וילנסקה:

ה ר ח ל ט

לקבל את הודעתה הבאה של ח'כ"ר א. וילנסקה:

אני חושבת שיר"ר הישיבה חרג ממסגרת סמכויותיו ובענין זה פניתי ליר"ר ועדת הפרושים. אף על פי כן אני מצטערת על כך שבעדנא דרתחא אמרתי שהוא נהג באופן מפלגתי.

הישיבה ננעלה בשעה 10.30